

Herrialde Katalanak: hiru gobernu aurrerazaleak, hizkuntzazko murgiltze sistemaren ehorzleak

VICENT PARTAL
KAZETARIA

Artikulu hau VilaWeb-ek argitaratu du eta
Creative Commons lizentziari esker ekarri dugu

Egoera ezohikoa bezain iraingarria da. Balearretako parlamentuan, eztabaidatzen ari dira erkidego honen historian lehena izango den hezkuntza legea, zeina hil honen (otsailaren) 22rako onartu behar den. Hizkuntzari dagokion atalean, hortxe lehenengo ezustekoa: Jaume Matas PPKo gobernuburuak aspaldi hartan onartutako minimoen dekretu polemiko hartan oinarritzen da. Ondorioz, eskola orduetan katalanak eta gaztelaniak %50na ordu izango dituzte, ordu kopurua erdira banatuta, beraz. Zirrikitu bat uzten du irekia, klaustro borrokalariren batek katalanaren orduak gehitu nahiko balitu, horretarako aukera izan dezan. Era horretara, Irletako gobernu aurrerazaleak, zeinetan parte diren Més per Mallorca abertzaleak, lege izaera emango dio PPK katalanaren murgiltze sistemaren aurka asmatu zuen neurriari.

Eta zer gertatzen da Valentziako Erkidegoan? Ikasturte honetan, "hizkuntza aniztasunaren lege" bezala ezagutzen den 4/2018 legean jasotako neurri linguistikoak indarrean sartu dira bigarren hezkuntzan, eta horrek eragin du katalanaren irakaskuntzan atzera egitea eskolan eta institutuetan. Zehazki esateko, Hizkuntza Anitzeko Heziketa Programaren erruz, katalanez ari ziren eskolek gaztelaniaz ere aritzera pasa behar izan dute, horretara behartu dituztelako, PPK eta Ciudadanos-ek nahi zuten bezala, eta katalan hutsez ari ziren eskoletan %40a gaztelaniaz da orain. Eta Balearretan

Esango diguzue zein
panorama dugun,
beren burua aurrerazale
eta abertzaletzat
duten hiru gobernu
autonomikoen, hirurek,
PPk diseinatutako
murgiltzearen kontrako
politikak ahalbidetzen
badituzte

bezalaxe, PPK egitea lortu ez zuena egin du gobernu aurrerazale batek, zeinetan parte hartzen duen Compromis alderdiak, eta bere ardurapean duen Hezkuntza Saila.

Eta hori guztia nahikoa ez, eta Printzerrian ere ERC eta Junts alderdiek osatutako gobernu aurrerazale eta independentistak iragarri du hezkuntza plan berri bat idazten ari dela. Plan berria, zeina Espainiak ezarri duen %25eko inposaketari aurre egiteko erreakzio gisa agertzen den, baina praktikan botere judizialak agindutako murgiltze sistemaren heriotza ekarriko duen.

Egoera, beraz, katastrofikoa da. Hizkuntzaren ikuspegitik ez ezik, baita ikuspegi politikotik ere. Esango diguzue zein panorama dugun, beren burua aurrerazale eta abertzaletzat duten hiru gobernu autonomikoen, hirurek, PPK diseinatutako murgiltzearen kontrako politikak ahalbidetzen badituzte. Zertarako balio du, beraz, haiei botoa emateak?

Hainbesteko adostasunak azalpen batzuk behar ditu. Eta kasu honetan beldurraz hitz egin behar dugu, Espainiako erakundeek egiten duten presioa izugarria da eta inolako lotsarik gabe animaleko kanpainak egiten dituzte herritarren atxikimendua lortzeko. Baina, arrazoi horrez gain, uste dut esan egin beharko genukeela, baita ere, maisu-maistren sektore batek dimititu egin duela. Eta, bereziki azpimarratu beharko genuke, halaber, gazte abertzaleen belaunaldi oso batek boterea dastatu berri duela, boterearen besaulkietan eroso sentitzen dela eta ahanzi egin duela urte batzuk lehenago defendatzen zutena. Eta, areago, hitz egin beharko genuke, baita ere, haien ezgaitasun politikoaz eta hasiberrien hutsegite izugarriez. Orobat esan behar da abertzale eta independentista askok hanka sartze handia egin dutela azken urteotan gure nazioaren osaketan katalanak duen leku zentrala gutxietsita. Premiazkoa da, beraz, "teorizazio" interesatu horiei maskara kentzea, salatzea, haien aurka borrokatzea eta zuzendu araztea. Ziurrenik, lehentasunez egin beharreko lana dugu hau. ●